

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Hemne kommune

Arkivsak: 16/92
Møtedato/tid: 31.05.2016 Kl 09:00
Møtested: Rådhuset, formannskapssalen

Møtedeltakere:

Roar Kjerstadmo
Jorulf Gumdal
Øyvind Engvik
Odd Arne Gjengstø
Unni Dahl

Andre møtende:

Arve Gausen, Revisjon Midt-Norge
Sverre B. Midthjell, Konsek

Kopi:

Ordfører
Rådmann
Revisjon Midt-Norge

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 31.
Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Kontrollutvalgssekretariat
Midt-Norge IKS v/Sverre B. Midthjell på telefon 908 30 248, eller e-post:
sverre.midthjell@konsek.no
Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 26.05.2016

Roar Kjerstadmo (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Sverre B. Midthjell
Rådgiver, Konsek

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
16/16	Referatsaker
17/16	Rapport fra selskapskontroll - Hamos forvaltning IKS
18/16	Prosess for planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
19/16	Eventuelt
20/16	Godkjenning av møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 4.5.2016

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

31.05.2016

Saknr

16/16

Saksbehandler Sverre B. Midthjell

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 16/92 - 1

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Møteprotokoll rep.skap møte 25.04.2016 Revisjon Midt-Norge IKS

Etikkutvalget - Habil, eller kryssende interesser

Saksutredning

Følgende referatsaker vil bli presentert i møtet:

1. Representantskapsmøte i Revisjon Midt-Norge IKS 25. april 2016
2. Notat fra kommunesektorens etikkutvalg om habilitet.
3. Status for ressursbruk og aktiviteter høsten 2016 for kontrollutvalget (blir fremlagt i møtet).

MØTEPROTOKOLL

REPRESENTANTSKAPET I REVISJON MIDT-NORGE IKS
MANDAG 25.04.2016 KL 11:30 - 14:00, QUALITY HOTELL, TILLER.

Medlemmene ble innkalt til møte i brev 18.03. og 15.04.2016

Følgende møtte:	Berit Flåmo Gunnar Krogstad Hans Bernhard Meland Geir Rostad Vibeke Mehllum Sivert Moen Knut Even Wormdal Arnstein Trøite Jon P. Husby John Lernes Knut Fagerbakke Odd Gulbrandsen	leder nestleder	Frøya kommune Melhus kommune Agdenes kommune Hemne kommune Meldal kommune Midtre Gauldal kommune Orkdal kommune Selbu kommune Skaun kommune Snillfjord kommune Sør-Trøndelag fylkeskommune Tydal kommune
Forfall:	Björg Reitan Bjørgvik Pål Sture Nilsen Randi Eikevik		Hitra kommune Klæbu kommune Malvik kommune
Styret:	Hans S.U. Wendelbo - styreleder Eldbjørg Røstvold - nestleder Eva Lundemo Frode Singstad		
Andre:	Inge Storås Arvid Hanssen		Daglig leder KonSek

Representasjon i møtet: 12 representanter med 81 % av stemmene. Møtet godkjent.

To representanter til å underskrive protokollen: Knut Fagerbakke og Hans Bernhard Meland

For øvrig ingen merknader til innkalling og saksliste.

SAK 04/16 ORIENTERINGER FRA DAGLIG LEDER

Vedtak;

Orienteringen tas til etterretning. Enstemmig vedtak.

SAK 05/16 REGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2015

Vedtak;

Representantskapet godkjenner årsregnskapet 2015 med de disposisjoner som er foretatt. Enstemmig vedtak.

SAK 06/16 STRATEGI FOR VIDERE UTVIKLING AV REVISJON MIDT- NORGE

Vedtak:

Styret utreder en sammenslåing av selskapene Revisjon Midt-Norge og KomRev Trøndelag. I dette ligger også vurdering av selskapsform.
Enstemmig vedtak

Knut Fagerbakke

Hans Bernhard Meland

Utskrift sendt: Medlemmer, Kommunene

Etikkutvalget: Habil, eller kryssende interesser?

- Kommunalt ansatte kan selvsagt også være folkevalgte. Men det kan skape utfordringer av ulike typer, for eksempel knyttet til det faktum at en som folkevalgt er arbeidsgiver for rådmannen.

Publisert 03.05.2016

Nesten halvparten av kommunestyrepolitikerne har en rolle som eier, styremedlem eller daglig leder i et selskap. I slike tilfeller kan det oppstå situasjoner som kan oppfattes å utfordre krav til upartiskhet og habilitet. Det samme gjelder for medlemskap i organisasjoner. Organisasjonsfriheten i Norge gjelder selvsagt for alle, også for kommunalt folkevalgte og ansatte. Men i begge tilfeller bør man være vår for utfordringene i situasjonen.

Etikkutvalget har tatt opp tema rundt habilitet, pekt på eksempler på situasjoner i gråsonen som omfatter både ansatte og folkevalgte. Utvalget har også gitt noen råd om hva som kan ligge til grunn i vurderinger av slike situasjoner, og noen forslag til spørsmål som kan ligge til grunn for diskusjon omkring tema. Hele saken fra etikkutvalget, med eksempler og anbefalinger finner du på de neste sidene.

Kommunesektorens etikkutvalg:

Når én av to har flere roller – om habilitet

"Utad kan det se ut som man meler sin egen kake. Om man gjør det eller ikke, er ikke det sentrale - det sentrale er hva innbyggerne tror"
Grupeleder i kommunestyre

Nesten halvparten av kommunestyrepolitikerne har en rolle som eier, styremedlem eller daglig leder i et selskap. I slike tilfeller kan det oppstå situasjoner som kan oppfattes å utfordre krav til upartiskhet og habilitet.

Da er det viktig å huske at selv om det er fullt lovlig å drive privat virksomhet om en arbeider eller er folkevalgt i kommunen, kan det oppstå dilemmaer. Det samme gjelder for medlemskap i organisasjoner. Organisasjonsfriheten i Norge gjelder for alle, også for kommunalt folkevalgte og ansatte. Men i begge tilfeller bør man være vår for utfordringene i situasjonen.

Habilitetsreglene regulerer hvem som kan være med å fatte beslutning eller vedtak. Å være inhabil innebærer at man ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Det kan også være situasjoner hvor man rettslig sett ikke er inhabil, men hvor det likevel oppfattes å være bindinger som er egnet til å svekke tilliten til at beslutninger fattes på et uavhengig og upartisk grunnlag. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utgitt en [veileder om habilitet](#) i kommuner og fylkeskommuner som representerer en nyttig gjennomgang av habilitetsreglene.

Dette notatet trekker frem noen eksempler på situasjoner i gråsonen, de omfatter både ansatte og folkevalgte. Det gir også noen råd om hva som kan ligge til grunn for å vurdere slike situasjoner.

Etikkutvalgets generelle råd rundt habilitet

- Kommuner, fylkeskommuner og kommunale selskaper bør ha klare og kjente rutiner for håndtering av spørsmål om habilitet. For eksempel bør spørsmål om habilitet settes som fast punkt på dagsorden der det er relevant.
- Kommuner, fylkeskommuner og kommunale selskaper bør ha etisk rammeverk som setter standarder for hva som forventes av folkevalgte og ansatte, også når det kommer til interessekonflikter og rollekombinasjoner.
- Regler rundt habilitet, rollekombinasjoner og åpenhet om interesser bør også gjelde for innleide konsulenter og vikarer.
- De politiske partiene bør vurdere om regler om habilitet for folkevalgte også skal gjelde i politiske møter som ikke er omfattet av forvaltningsloven og kommunelovens bestemmelser, for eksempel for partienes gruppemøter.
- Ved valg til politiske utvalg bør en tenke igjennom hvor ofte en aktuell folkevalgt vil kunne komme i rollekonflikt. Det kan for eksempel være klokt å ikke la en folkevalgt med yrke som entreprenør, sitte i kommunens planutvalg.

Habilitet i gråsonen – eksempler og råd

Hensikten med eksemplene nedenfor er å belyse bredden av situasjoner hvor spørsmål om habilitet kan eller bør reises. Det følger også noen råd fra Kommunesektorens etikkutvalg om hvordan slike situasjoner kan håndteres for å opprettholde inntrykket av en *tillitskapende forvaltning bygd på en høy etisk standard*, slik det er formulert i kommunelovens formålsparagraf. Grunnleggende viktig er det at spørsmål rundt habilitet og åpenhet jevnlig settes på dagsorden - i kommunestyret og blant ansatte i kommunene.

Eksempel 1 - flere roller og bierverv

Alle kommunalt ansatte og folkevalgte bor i en kommune og vil i kraft av det å være innbygger ofte ha flere roller i samme kommune – som foreldre, som bruker av kommunale tjenester, som

organisasjonsmenneske eller som selvstendig næringsdrivende. Eksempler på det siste kan være kommunalt ansatte som har sitt eget firma eller næring, som potensielt vil kunne selge sine produkter til kommunen. Det er eksempler på kommunalt ansatte som driver eget byggefirma, sykepleier som har firma på si, eller andre som jobber deltid i konkurrerende privat næring. Det er også mange eksempler på folkevalgte som driver næringsvirksomhet og som potensielt har interesser i saker som kommer opp til politisk behandling.

Etikuttvalgets råd og spørsmål til refleksjon

- Det anbefales å ha rutiner som gir oversikt over bierverv hos ledere og ansatte som kan komme i konflikt med kommunens interesser – og sørge for at dette gjøres kjent ved ansettelser. Rutinene kan for eksempel være i arbeidsreglementet og utgjøre et fast spørsmål ved ansettelser
- Det bør også være kjent for utenforstående og andre folkevalgte dersom folkevalgte har interesser som kan gi interessekonflikt
- Kommuner, fylkesting og kommunale bedrifter anbefales å slutte seg til KS styrevervregister som omfatter folkevalgte og ledere
- Diskuter og tilstrebe forståelse for hva slags type rollekombinasjoner som kan føre til interessekonflikt – gjerne med utgangspunkt i habilitetsutfordringer som har vært i virksomheten

Eksempel 2- deltakelse på lokale arrangementer

Folkevalgte og særlig ordførere inviteres ofte til arrangementer og tilstelninger, og det er en del av jobben særlig til ordføreren å stille opp på ulike arrangementer. Det kan være for sportsklubber, lokale bedrifter og annet. Det kan imidlertid være problematisk dersom den som inviterer samtidig har interesser knyttet til mulige oppdrag eller utfall av aktuelle politiske saker, men også mer generelt. Folkevalgte skal vise interesse for lokale arrangementer og aktører, men må samtidig være oppmerksomme på at de som inviterer kan ha spesifikke interesser hos kommunen

Etikuttvalgets råd og spørsmål til refleksjon

- Kommunens etiske regelverk bør gi noen retningslinjer for hvordan deltakelse på arrangementer og tilstelninger skal håndteres. Både folkevalgte, ansatte, vikarer og innleide konsulenter bør omfattes av det etiske regelverket
- Sørg for åpenhet rundt hvem de folkevalgte har kontakt med i politiske beslutningsprosesser, for eksempel ved å praktisere åpne kalendere eller ved andre tilsvarende rutiner
- Diskuter og skap bevissthet om i hvilke situasjoner og under hvilke forutsetninger deltakelse på ulike arrangementer kan bidra til å svekke tilliten til folkevalgtes og ansattes upartiskhet
- *Hvor går grensen* for når folkevalgte eller ansattes deltakelse på tilstelninger og arrangementer kan oppfattes å gi uheldig binding? Vurder for eksempel spørsmål om arrangøren kan ha interesse i saker som er til politisk behandling?
- Diskuter hvordan en kan *praktisere åpenhet* i situasjoner hvor folkevalgte eller ansatte inviteres/deltar i arrangementer og tilstelninger hos eksterne aktører

Eksempel 3 - folkevalgt og ansatt i samme kommune

Det er mange eksempler på folkevalgte i kommunestyret som også er ansatt i kommunen. I Meråker kommune er for eksempel omkring halvparten av de folkevalgte ansatt i kommunen. Det finnes også kommuner hvor en folkevalgt er hovedtillitsvalgt for ansatte i kommunen. Dette er eksempler på rollekombinasjoner som krever at en til enhver tid har orden på hvilken rolle man har, både overfor seg selv, kollegaer og utad.

Som kommunestyrerepresentant er man arbeidsgiver for de ansatte. Den daglige utøvelsen av arbeidsgiveransvaret delegeres til rådmannen. Dette gjelder likevel ikke arbeidsgiveransvaret for rådmannen. Det kan ikke delegeres til andre, og må utøves av de folkevalgte selv.

Som hovedtillitsvalgt representerer man de ansatte, mens man som kommunestyrerepresentant er arbeidsgiver. Det er en rollekombinasjon som kan være krevende og uheldig. Et annet eksempel er en situasjon hvor varaordfører også er ansatt i kommunen, og hvor personen i kraft av å være varaordfører sitter i forhandlingsutvalget med arbeidsgiveransvar for rådmannen. Slike situasjoner bør unngås.

Håndtering og klargjøring av roller kan være krevende om man som folkevalgt er med å fatte vedtak i kommunestyret som også berører din egen arbeidsplass som kommunalt ansatt. Et eksempel er om man er lærer ved en skole, samtidig som man som folkevalgt skal behandle en sak om skolestruktur. Et annet eksempel er om man som ansatt utarbeider saksframstillinger til saker i kommunestyret – hvor man selv sitter. I situasjoner som disse er det viktig å ta opp spørsmål om habilitet.

Etikkutvalgets råd og spørsmål til refleksjon

- Dersom en hovedtillitsvalgt blir valgt inn i kommunestyret bør det vurderes om vedkommende kan fortsette som hovedtillitsvalgt. Det er krevende roller å balansere og mandatet man er gitt av innbyggerne som folkevalgt veier tungt. Som prinsipp bør slike dobbeltroller unngås
- Sørg for åpenhet rundt rollene, både ovenfor kollegaer på arbeidsplassen og i kommunestyret, i møte med personer utenfor virksomheten, og ev. i mediasammenheng.
- Avklar grensdragningen mellom de ulike rollene den enkelte måtte ha
- Det anbefales at de politiske partiene lokalt formulerer egne habilitetsbestemmelser, basert på forvaltningslovens og kommunelovens bestemmelser, til anvendelse i partiinterne møter

Eksempel 4 - styremedlem i kommunale selskap er ansatt eller folkevalgt i kommunen

Loven tillater at folkevalgte eller ansatte kan velges til styremedlemmer i kommunale selskap og foretak, interkommunale selskaper og lignende. Styreverv i selskaper er imidlertid personlige verv, og medlemmer av selskapsstyret representerer bare seg selv, ikke noen av eierne. De skal ivareta selskapets interesser til det beste for alle eierne. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre interessenter, men ivaretar selskapets interesser og eierne kollektivt på best mulig måte, ut fra selskapets formål og innenfor lovens rammer.

Utfra forvaltningslovens bestemmelser om habilitet skal ikke kommunalt ansatte eller folkevalgte håndtere saker i kommunen som gjelder selskap der de selv er styremedlem, også om selskapet er helt eller delvis kommunalt eiet. Det samme gjelder hvis en som styremedlem skal behandle saker som en har håndtert som ansatt eller folkevalgt i kommunen.

Et eksempel kan være en ordfører som sitter i styret til et kommunalt selskap. Det kan være et selskap som leverer viktige kommunale tjenester. Ordfører vil da typisk bli inhabil i kommunestyret. Et annet eksempel er rådmannen som sitter i styret i et tilsvarende selskap. Rådmannen kan bli inhabil til å tilrettelegge saken for kommunestyret.

Tilsvarende er det viktig å vise åpenhet rundt verv og interesser hos styremedlemmer og ansatte i kommunale foretak og selskaper.

I NOU 2016:4 Ny kommunelov forslåes det at kommunestyremedlemmer ikke skal være valgbare til styret i kommunale foretak, begrunnet nettopp med å unngå dobbeltroller og habilitetsproblemer.

Etikkutvalgets råd og spørsmål til refleksjon

- Dersom folkevalgte eller ansatte i kommunen er aktuelle som styremedlemmer i selskaper kommunen har eierandeler i, bør det vurderes hvor ofte vedkommende vil bli inhabil. Dersom inhabilitet vil inntre ofte, bør det vurderes om det vil være u hensiktsmessig å velge den aktuelle personen til styremedlem
- I KS sine "[Råd om eierstyring, selskapsledelse og kontroll](#)" anbefales det at ordførere og rådmenn ikke bør sitte i styret i kommunale selskaper

- Diskuter hvilke kryssende interesser som kan oppstå dersom en folkevalgt eller kommunalt ansatt også er styremedlem i de ulike kommunale selskapene – i samme kommune. På hvilken måte og i hvilke situasjoner kan det bli problematisk?

Rapport fra selskapskontroll - Hamos forvaltning IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

31.05.2016

Saknr

17/16

Saksbehandler Sverre B. Midthjell

Arkivkode FE - 216, TI - &58

Arkivsaknr 14/146 - 17

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i selskapet i tråd med revisors anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.
4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette blir fulgt opp overfor selskapet.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med kommunestyrets behandling av eierskapsmelding i 2017.

Vedlegg

Rapport fra selskapskontroll Hamos

Saksutredning

I Plan for forvaltningsrevisjon 2015-2016, vedtatt av kommunestyret, var Hamos forvaltning IKS høyeste prioriterte prosjekt. Kontrollutvalget vedtok på bakgrunn av dette i sak 28/14 å bestille selskapskontroll av Hamos. Kontrollutvalget inviterte også kontrollutvalget i øvrige eierkommuner om å delta i et samarbeid om dette. Kontrollutvalgene i Meldal, Skaun, Hitra, Frøya, Agdenes og Snillfjord vedtok å delta i dette samarbeidet. Innretningen på kontrollen har blitt til i dialog mellom disse kontrollutvalgene, sekretariatet og revisjonen.

Selskapskontrollen er gjennomført som en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon og utført av Revisjon Midt-Norge IKS på vegne av kontrollutvalgene i de 7 samarbeidende kommunene, som har levert vedlagte rapport.

I rapporten tar revisjonen utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. **Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?**

Det er anbefalt fra KS at kommunene vedtar eierstrategier og årlig behandlet eiermeldinger. Revisor viser til at alle de 7 kommunene som rapporten gjelder har vedtatt eierstrategier, men bare to kommuner har behandlet eiermelding det siste året. Hemne kommune hadde siste rullering av eierskapsmelding i 2015, og oppfyller anbefalingen.

Det er revisors vurdering at selskapet oppfyller krav til representasjon og saker som skal behandles av eierne i representantskapet.

Når det gjelder selskapsledelsen legger revisor vekt på styret og at dette har nødvendig kompetanse til å lede selskapet. Revisor viser til at selskapet har vedtektsfestet bruk av valgkomité, men at det ikke er stilt spesifikke kompetansekrav eller dokumentert vurderinger av dette. Det er praksis for at kommunene nominerer kandidater til valgkomiteen, men revisor mener at kravene til kompetanse i styret burde blitt definert og formidlet til kommunene som kunne nominere på bakgrunn av dette.

Selskapet har 12 styremedlemmer, en fra hver kommune, høyere enn det selskapsavtalen og loven krever. Revisor mener eierne bør vurdere denne sammensetningen. Selskapet består i hovedsak av politiske representanter fra kommunestyrene i eierkommunene. Revisor påpeker at eierne bør være særlig oppmerksomme på habilitetsutfordringer som kan inntreffe når ledende politikere sitter i styret. Det sitter 3 ordførere i styret, som er særlig utsatt.

I følge revisor evaluerer styret eget arbeid og kompetanse i tråd med anbefalinger, har riktig kjønnsbalanse og har etablert etiske retningslinjer i tråd med KS-anbefalinger og lovverk.

2. Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?

Revisor viser til at selskapet har etablert adskilte regnskaper for avfallsområdene husholdning, fritid og slam i tråd med lovkrav. Husholdningsavfallet skal kreves inn til selvkost, og eventuelt overskudd av den innkrevede avgiften settes av til selvkostfond. Midler som avsettes til fond skal brukes i løpet av fem år, for å sikre at avgiftene kommer abonnentene til gode. Revisor viser til at fondene har hatt overskudd i fem år, som strider med retningslinjene for beregning av selvkost. For å ivareta retningslinjene må selskapet ifølge revisor bruke av fondene slik at de bygges ned.

Revisor viser til at Hamos også tilbyr tjenester innen næringsavfall, innfordring av renovasjonsgebyr og avfallsbehandling som har tilført selskapet 9,1 millioner i utbytte de siste 5 årene. Dette har blitt tilført egenkapitalen i selskapet.

3. Er det organisatoriske skillet av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?

Det er også krav til at det skal være organisatoriske skiller mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomhet for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. Revisor viser til at det ikke sitter styremedlemmer fra morselskapet i datterselskapene. Personer i ledelsen i morselskapet sitter i styrene i datterselskapene. Det er opprettet ordninger for å avverge habilitetsproblemer i anbudsprosesser som følge av dette. Revisor mener det er viktig at selskapet har fokus på samfunnsdebatten som trekker i retning av enda strengere krav til skille mellom monopol og konkurransevirkosomhet.

Revisor viser til at Hamos mangler verktøy for eierstyring av datterselskaper, men peker på at det er positivt at arbeid med dette er i gang.

4. Utføres tømmerrutiner, hytterrenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?

Revisor vurderer at Hamos har rutiner som sikrer likebehandling av abonnentene, og at andelen klager er redusert og vurderes som lavt i 2015.

Angående hytterrenovasjon så viser revisor til at Miljødirektoratet har kommet med en ny tolkning av forurensningsloven som innebærer at det ikke er anledning til å fritta fritidsboliger fra renovasjonsavgift på generelt grunnlag. Orkdal og Skaun kommuner har ikke hytterrenovasjon i dag. Revisor viser til at forskriften for eierkommunene til Hamos derfor må endres for å bli i tråd med regelverket.

Selskapet har en differensiering av avfallsgebyr for å motivere til reduksjon av avfall, noe som revisor vurderer er i samsvar med dagens krav.

5. Fattes det vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?

Revisor viser til at eierkommunene har overført ansvar og myndighet til innfordring av renovasjonsgebyret til Hamos, men at overføringen av ansvar er forskjellig mellom kommunene etter at Hitra og Frøya kom inn i selskapet i 2006. Revisor mener dette bør gjøres likt for alle kommunene.

Revisors anbefalinger

På bakgrunn av de vurderingene som er oppsummert ovenfor kommer revisor med følgende anbefalinger:

Vi anbefaler HAMOS å:

Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov

- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost*
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet*
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS*

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet mener rapporten kaster lys over en rekke sentrale problemstillinger knyttet til Hamos forvaltning IKS, og anbefaler at kontrollutvalget legger den fram for kommunestyret med en oppfordring om å følge opp revisors anbefalinger. I tråd med prinsippene for eierstyring i Hemne kommune, er det naturlig at kommunestyret legger ansvaret for oppfølging til formannskapet som eierskapsutvalg og kommunens eierrepresentant. Sekretariatet mener det er hensiktsmessig at det rapporteres om oppfølgingen i forbindelse med den årlige rulleringen av eierskapsmeldingen, men antar at det vil være for knapp tid frem til behandlingen i 2016 til at kommunestyret kan forvente betydelig fremdrift.

Prosess for planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

31.05.2016

Saknr

18/16

Saksbehandler Sverre B. Midthjell

Arkivkode FE - 217

Arkivsaknr 16/75 - 2

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget slutter seg til fremlagt opplegg for utarbeidelse av planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Gruppelederne i kommunestyret inviteres til fellesmøte om innspill til overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon i tilknytning til kontrollutvalgets møte 6. september.

Sekretariatet bes også i dialog med rådmannen om å innkalle aktuelle representanter for administrasjonen til å gi innspill om aktuelle risikoområder til møtet 6. september.

Saksutredning

I følge forskrift om kontrollutvalg § 10 skal kontrollutvalget minst én gang i perioden, senest innen utgangen av året etter et kommunevalg, utarbeide plan for forvaltningsrevisjon som skal vedtas av kommunestyret. Tilsvarende bestemmelse finnes for plan for selskapskontroll i § 13. Kontrollutvalget har de siste årene hatt praksis med å utarbeide toårige planer.

Både plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll skal ifølge forskriften være basert på en overordnet analyse av risiko og vesentlighet. I tråd med selskapsavtalen utfører Konsek denne analysen for kontrollutvalget, og den blir normalt gjennomført én gang for hver valgperiode, med eventuell oppdatering ved behov.

Sist vedtatte plan for selskapskontroll gjelder for 2014-2015. Sist vedtatte plan for selskapskontroll gjelder for 2015-2016.

Kontrollutvalget må utarbeide begge planer innen utgangen av året. Siden plan for forvaltningsrevisjon er utløpt er det også en fordel å utarbeide denne før ny bestilling av forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget har i henhold til avtalen med Revisjon Midt-Norge 310 timer tilgjengelig til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i 2016. Av denne rammen er ifølge bestillingene 116 timer allerede disponert til forvaltningsrevisjon av personalpolitikk og kompetanse, samt 56 timer til selskapskontroll av Hamos. Dersom disse prosjektene er gjennomført innenfor planlagt ramme gjenstår dermed 138 timer i 2016. Forvaltningsrevisjonsprosjekter har normalt en ramme på 200-400 timer, så det vil uansett være aktuelt å bestille et prosjekt mot slutten av året slik at det kan gå timer både av rammen for 2016 og 2017.

Kontrollutvalgene i kommunene i Konsek-samarbeidet har opparbeidet gode erfaringer med å involvere kommunestyrepolitikere og administrasjonen i arbeidet

med analyse og plan. Dette gjøres som regel gjennom å invitere gruppeledere fra kommunestyret til et felles møte med kontrollutvalget for å diskutere risikoområder og mulige områder for forvaltningsrevisjon, samt å invitere representanter fra administrasjonen til kontrollutvalget for å komme med tilsvarende innspill.

Sekretariatet anbefaler å gjennomføre en slik prosess også i år, tidlig i prosessen.

Kontrollutvalget har avtalt sine to neste møter 6. september og 4. oktober. Sekretariatet anbefaler at utvalget legger opp til behandling i disse to møtene slik:

6. september

- Representanter fra administrasjonen inviteres til å gi innspill til vurderinger av risiko innen ulike sektorer i kommunen.
- Gruppelederne i kommunestyret inviteres til felles møte med kontrollutvalget for å gi innspill til risikovurdering og aktuelle temaer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.
- Kontrollutvalget har en innledende diskusjon om aktuelle temaer.
- Sekretariatet tar med disse innspillene i arbeidet med analysen.

4. oktober

- Sekretariatet legger fram overordnet analyse og forslag til plan for forvaltningsrevisjon.
- Kontrollutvalget vedtar innstilling til plan for forvaltningsrevisjon som oversendes kommunestyret.

Etter som dette ikke fører til ferdigbehandling av planen før i oktober kan dette føre til utfordringer med å få utnyttet revisjonsressurser for året fullt ut dersom man skal utsette bestilling til etter at ny plan er vedtatt. En mulig løsning er at kontrollutvalget bestiller et forvaltningsrevisjonsprosjekt 6. september basert på prosjekter som ikke er gjennomført fra planen for 2014-2015. Sekretariatet vil vurdere aktuelle løsninger på dette nærmere med revisjonen og komme med et forslag til løsning på dette til møtet.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet oppfordrer kontrollutvalget til å vedta en prosess for utarbeidelse av plan i tråd med det som er skissert i saksfremlegget. Sekretariatet kommer med forslag til løsning på bestilling av ny forvaltningsrevisjon i 2016 til møtet.

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

31.05.2016

Saknr

19/16

Saksbehandler Sverre B. Midthjell**Arkivkode** FE - 033, TI - &17**Arkivsaknr** 16/92 - 2

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Godkjenning av møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 4.5.2016

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

31.05.2016

Saknr

20/16

Saksbehandler Sverre B. Midthjell

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 16/71 - 5

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Protokollen godkjennes

Saksutredning

Godkjenning av møteprotokoll.

Protokollen er tidligere distribuert til utvalget.

Møteprotokoll - Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato/tid: 04.05.2016 kl 09:00 – 13:00

Møtested: Møterom Lidalsbygget

Møtende medlemmer:

Roar Kjerstadmo (møteleder)

Jorulf Gumdal

Øyvind Engvik

Odd Arne Gjengstø

Unni Dahl

Andre møtende:

Sverre B. Midthjell, Konsek (møtesekretær)

Torger Aarvaag, rådmann (sak 9-10)

Inger-Lise Øyan Waade, kommunalsjef (sak 9-10)

Gunn Hege Kjørsvik, fagansvarlig regnskap (sak 11)

Inger Johanne Steinveg, kommunalsjef (sak 11)

Inge Storås, Revisjon Midt-Norge (sak 9-11)

Anna Ølnes, Revisjon Midt-Norge (9-13)

Arkivsak: 16/71

Merknader:

NB! Protokollen blir godkjent i neste møte.

Sakliste:

Saksnr. Saktittel

08/16 Referatsaker

09/16 Samarbeid mellom kontrollutvalget og rådmannen

10/16 Orientering om samhandlingsreformen

11/16 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2015

12/16 Orientering om forvaltningsrevisjon

13/16 Rapport fra forvaltningsrevisjon - personalpolitikk og kompetanse

14/16 Årsmelding for kontrollutvalget 2015

15/16 Eventuelt

Sak 08/16 Referatsaker

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato
04.05.2016

Saknr
08/16

Kontrollutvalgsssekretariatets innstilling

Referatsakene tas til orientering.

Behandling:

Følgende referatsaker ble presentert i møtet:

1. Representantskapsmøte i Konsek 25.4.2016
2. Representantskapsmøte i Revisjon Midt-Norge 14.3.2016
3. KS/PWC-rapport om kommunestyrets overordnede tilsynsansvar.
4. Fremlegging og behandling av selskapskontrollrapport om Hamos forvaltning IKS

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Sak 09/16 Samarbeid mellom kontrollutvalget og rådmannen

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato
04.05.2016

Saknr
09/16

Kontrollutvalgsssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget ønsker å legge vekt på et godt og konstruktivt samarbeid med rådmannen i perioden.

Behandling:

Rådmann Torger Aarvaag orienterte om forventninger til samarbeid med kontrollutvalget.

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget ønsker å legge vekt på et godt og konstruktivt samarbeid med rådmannen i perioden.

Sak 10/16 Orientering om samhandlingsreformen

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato
04.05.2016

Saknr
10/16

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Redegjørelsen tas til orientering.

Behandling:

Kommunalsjef Inger-Lise Waade Øyan og rådmann Torger Aarvaag orienterte om arbeid med samahandlingsreformen i lys av funn fra riksrevisjonen.

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen tas til orientering.

Sak 11/16 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2015

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato
04.05.2016

Saknr
11/16

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Vedlagte forslag til uttalelse vedtas og oversendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Behandling:

Kommunalsjef Inger Johanne Steinveg og fagansvarlig regnskap Gunn Hege Kjørsvik orienterte om regnskapet.

Revisor Inge Storås orienterte om revisors vurderinger.

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Vedlagte forslag til uttalelse vedtas og oversendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Sak 12/16 Orientering om forvaltningsrevisjon

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato
04.05.2016

Saknr
12/16

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

Redegjørelsen tas til orientering.

Behandling:

Anna Ølnes fra Revisjon Midt-Norge orienterte.

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen tas til orientering.

Sak 13/16 Rapport fra forvaltningsrevisjon - personalpolitikk og kompetanse

Saken behandlet i

Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato

04.05.2016

Saknr

13/16

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

Kontrollutvalget legger rapporten frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering og ber rådmannen:

- Vurdere muligheter for ressursutveksling for å gjøre skolene mindre sårbare ved f.eks. fravær.
- Legge til rette og bevisstgjøre ansatte på avviksrapportering.
- Ha jevnlig gjennomgang av og bevisstgjøring om varslingsbestemmelsene.

Rådmannen bes rapportere til kontrollutvalget og kommunestyret om eventuelle iverksatte tiltak innen utgangen av 2016.

Behandling:

Anna Ølnes fra Revisjon Midt-Norge orienterte om rapporten.

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget legger rapporten frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering og ber rådmannen:

- Vurdere muligheter for ressursutveksling for å gjøre skolene mindre sårbare ved f.eks. fravær.
- Legge til rette og bevisstgjøre ansatte på avviksrapportering.
- Ha jevnlig gjennomgang av og bevisstgjøring om

varslingsbestemmelsene.

Rådmannen bes rapportere til kontrollutvalget og kommunestyret om eventuelle iverksatte tiltak innen utgangen av 2016.

Sak 14/16 Årsmelding for kontrollutvalget 2015

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato
04.05.2016

Saknr
14/16

Kontrollutvalgsssekretariatets innstilling

Årsmelding for 2015 vedtas og legges fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Årsmelding for kontrollutvalget 2015 tas til orientering.

Behandling:

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsmelding for 2015 vedtas og legges fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Årsmelding for kontrollutvalget 2015 tas til orientering.

Sak 15/16 Eventuelt

Saken behandlet i
Kontrollutvalget i Hemne kommune

Møtedato
04.05.2016

Saknr
15/16

Kontrollutvalgsssekretariatets innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Behandling:

Ingen saker fremmet.

Vedtak:

Ingen vedtak fattet.
